

Spis treści

Przedmowa	9
Przedmowa do trzeciego wydania	10
Wprowadzenie	11
Ćwiczenia	22
Rozdział I. Alfabet	23
Rozdział II. Fonetyka i fonologia	27
1. Wstęp. Głoska i fonem	27
2. Samogłoski polskie	31
2.1. Charakterystyka typologiczna	31
2.2. Polskie samogłoski ustne – samogłoskowe fonemy ustne	32
2.3. Polskie samogłoski nosowe – samogłoskowe fonemy nosowe	35
3. Spółgłoski polskie	39
3.1. Charakterystyka typologiczna	39
3.2. Polskie spółgłoski twarde	42
3.3. Polskie spółgłoski miękkie	45
3.3.1. Głoski zmiękczone. Palatalność asynchroniczna	45
3.3.2. Właściwe spółgłoski miękkie	48
3.3.2.1. Spółgłoski miękkie środkowojęzykowe	48
3.3.2.2. Spółgłoski miękkie przedniojęzykowe	51
4. Elementy fonotaktyki. Asymilacja, redukcja, dysymilacja	52
5. Akcent w języku polskim	58
6. Alfabet fonetyczny	62
Zalecana literatura	66
Rozdział III. Morfologia – zagadnienia ogólne	68
1. Morfem i wyraz. Typy morfemów. Allomorfizm	68
2. Fleksja a słowotwórstwo	76
3. Fleksja a aglutynacja	80
4. Fleksja syntetyczna i analityczna	85
5. Kategorie morfologiczne	86
5.1. Kłopoty z definicją	86

5.2. Typologia kategorii morfologicznych	88
5.3. Kategorie werbalne	91
5.4. Kategorie imienne	108
6. Części mowy	115
6.1. Podstawy klasyfikacji	115
6.2. Klasyfikacja semantyczna Tadeusza Milewskiego	117
6.3. Klasyfikacja fleksyjna Zygmunta Saloniego	117
6.4. Klasyfikacja składniowa Romana Laskowskiego	123
7. Ćwiczenia	124
Zalecana literatura	125
Rozdział IV. Odmiana	126
1. Czasownik	126
1.1. Wstęp	126
1.2. Paradygmaty koniugacji polskiej	129
1.2.1. Obraz koniugacji w ujęciu Jana Tokarskiego	129
1.2.2. Ujęcie Romana Laskowskiego	132
1.3. Budowa tematów czasownikowych	133
1.3.1. Tematy supletywne	133
1.3.2. Wymiany (alternacje) głoskowe	135
1.3.3. Jeden czy dwa tematy?	136
1.4. Pary aspektowe i imiesłowy	138
2. Rzeczownik	140
2.1. Klasy deklinacyjne	140
2.2. Przegląd końcówek współnofunkcyjnych	146
2.2.1. Liczba pojedyncza – deklinacja męska (nijaka)	146
2.2.2. Liczba pojedyncza – deklinacja żeńska	148
2.2.3. Liczba mnoga	149
3. Zaimek	152
3.1. Cechy definicyjne	152
3.2. Zaimki osobowe; zwrotny <i>się</i>	153
3.3. Zaimki nieokreślone i przeczące	155
3.4. Zaimki wskazujące	157
3.5. Zaimki dzierżawcze	157
3.6. Zaimki pytajno-względne	158
4. Przymiotnik	159
4.1. Deklinacja	159
4.2. Stopniowanie przymiotników	161
5. Liczebnik	163
5.1. Charakterystyka ogólna	163
5.2. Odmiana liczebników głównych	165
5.2.1. Liczebniki <i>jeden – cztery</i>	165
5.2.2. Liczebniki określone <i>pięć – dziewięćset</i> ; liczebniki nieokreślone	166
5.2.3. Liczebniki <i>zero, tysiąc, milion</i> i wyższe	167
5.3. Liczebniki zbiorowe	168
5.4. Liczebniki porządkowe	169

6. Ćwiczenia	170
Zalecana literatura	170
Rozdział V. Słowotwórstwo	171
1. Miejsce słowotwórstwa w systemie języka	171
2. Analiza słowotwórcza	179
2.1. Derywacja a pochodność genetyczna; słowotwórstwo synchroniczne a diachroniczne	179
2.2. Podstawowe terminy synchronicznej analizy derywatów	181
3. Przegląd formantów	191
4. Rodzaje słowotwórstwa	203
4.1. Adaptacja	203
4.2. Derywacja właściwa	206
4.3. Kompozycja	209
5. Funkcjonalne klasy derywatów	213
5.1. Funkcja tekstotwórcza	215
5.2. Funkcja semantyczna	218
5.3. Funkcja pragmatyczna	222
6. Jednostki systemu słowotwórczego	227
6.1. Gniazdo słowotwórcze	227
6.2. Paradygmat słowotwórczy	230
6.3. Typ słowotwórczy	236
6.4. Kategoria słowotwórcza	244
7. Ćwiczenia	250
Zalecana literatura	251
Rozdział VI. Składnia	252
1. Jednostki analizy składniowej	252
1.1. Zdanie i wypowiedzenie	252
1.2. Minimalna jednostka składni – człon syntaktyczny	255
1.3. Grupa składniowa (faza)	258
1.4. Ćwiczenia	260
2. Związki składniowe. Akomodacja	260
2.1. Związki strukturalne, linearne i semantyczne	260
2.2. Akomodacja składniowa	262
2.3. Ćwiczenia	266
3. Konotacja	267
3.1. Rozumienie konotacji	267
3.2. Rodzaje konotacji	268
3.3. Charakterystyka części mowy z punktu widzenia konotacji	271
3.4. Ćwiczenia	273

4. Zdanie pojedyncze. Problem części zdania	274
4.1. Kryteria opisu części zdania	274
4.2. Podmiot	276
4.3. Orzeczenie	281
4.4. Przydawka	283
4.5. dopełnienie	288
4.6. Okolicznik	292
4.7. Ćwiczenia	296
5. Zdanie złożone	297
5.1. Definicja zdania złożonego	297
5.2. Parataksa	301
5.3. Hipotaksa	304
5.4. Zdania wielokrotnie złożone – ćwiczenia	314
Zalecana literatura	315
Źródła cytatów	315
Zakończenie	317
Klucz do ćwiczeń	318
Indeks ważniejszych terminów	326